

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 19C/436/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113228174
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Stolárová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2014:7113228174.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Zuzanou Stolárovou v právnej veci navrhovateľky: Y. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom v V., M. XX, zastúpenej Y. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom tamtiež, proti odporcovi: E. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom v V., O. X, o určenie výživného pre plnoleté dieťa, takto

r o z h o d o l :

Konanie o povinnosť odporcu prispievať navrhovateľke na výživu od 01.09.2013 do 09.10.2013 a o povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľke dlžné výživné od 22.05.2013 do 09.10.2013 **z a s t a v u j e .**

Odporca **j e p o v i n n ý** prispievať na výživu navrhovateľky sumou 60 EUR mesačne so splatnosťou vždy k 15. dňu v mesiaci vopred počnúc 10.10.2013 do budúca, a to na účet navrhovateľky.

Dlžné výživné, ktoré vzniklo za obdobie od 10.10.2013 do 30.11.2014 vo výške 792 EUR **j e** odporca **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľke v lehote 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

Návrh v prevyšujúcej časti **z a m i e t a .**

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom došlým súdu dňa 10.10.2013 domáhala voči odporcovi určenia vyživovacej povinnosti mesačne sumou 200 Eur od 01.09.2013, dlžného výživného od 22.05.2013 do zaplatenia s odôvodnením, že odkedy odporca - jej otec nebýva po rozvoде rodičov s nimi v spoločnom dome, na jej výživu neprispieva žiadnou čiastkou, pričom ona sa pripravuje štúdiom na vysokej škole na svoje budúce povolanie.

Odporca s takto navrhovanou výškou výživného nesúhlasil s poukazom na svoju nepriaznivú finančnú situáciu. Navrhol určiť vyživováciu povinnosť na jeho minimálnu zákonom stanovenú výšku.

Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 15C/18/2011 vo veci rozvođu manželstva súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 15C/18/2011-26 manželstvo rodičov navrhovateľky bolo rozvedené dňa 06.12.2011, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.01.2012. V čase predmetného rozvođu súd nerozhodoval o úprave práv a povinností rodičov k deťom, nakoľko tieto v čase rozvođu boli plnoleté.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že je študentkou prvého ročníka na vysokej škole veterinárnej, s čím má pravidelné výdavky v súvislosti s nákupom učebníc, skrípt; na každý semester tieto výdavky predstavujú čiastku 100 Eur. MHD nepoužíva, pretože jazdí do školy motorovým vozidlom, ktoré dostala

do daru od odporcu, a preto má výdavky v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla - nákup pohonných hmôt mesačne okolo 40 až 60 Eur. Ďalšími výdavkami sú čiastka 30 Eur mesačne na mobilný telefón, výdavky na stravu, ošatenie a naposledy napríklad výdavok 40 Eur na ošetrovanie zuba. Pretože medzi jej záľuby patrí jazda na koni, v tejto súvislosti má ďalšie výdavky na pohonné látky, keďže na ranč dochádza 17 kilometrov autom, čo ju mesačne vyjde na 20 Eur. Býva s mamou v dome, ktorý patrí do výlučného vlastníctva jej matky, pričom otec jej žiadnym dobrovoľným výživným neprispieva. Ona osobne žiaden príjem nemá.

Odporca vo svojej výpovedi uviedol, že od roku 2012 je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a hľadá si vhodnú prácu, ktorá by bola dostatočne ohodnotená. Už tretí rok pracuje iba na dohodu vo firme L. S. L., L.C..I.. s minimálnou mzdou 50 až 60 Eur, žije v ťažkých podmienkach na chate v rekreačnej oblasti Alpínka. Za takéto bývanie musí vynakladať výdavky na elektriku vo výške 30 Eur mesačne, na drevo na kúrenie 60 Eur mesačne. V súvislosti s prácou v tejto firme používa autobusovú dopravu, čo ho vyjde mesačne na 30 Eur. Aktívne si hľadá prácu, podáva si rôzne žiadosti do firiem. Svojej vyživovacej povinnosti voči dcére sa nevyhýba, avšak pokiaľ by si našiel prácu s lepším zárobkom, mohol by si túto vyživovaciu povinnosť voči dcére plniť. V súčasnosti ledva vyžije z toho čo zarobí, preto aj za tohto stavu ho finančne musia podporovať jeho brat a matka. Okrem toho je povinný platiť nájom za užívanie pozemku 78 Eur ročne, keďže chata je postavená na pozemku, ktorý patrí mestským lesom. Inú vyživovaciu povinnosť okrem navrhovateľky nemá.

Z pripojeného listinného dokladu - Dohoda o pracovnej činnosti z 31.12.2013 vyplýva, že predmetnú dohodu uzatvoril odporca ako zamestnanec so zamestnávateľom L. S. L., L.C..I.. na dobu určitú od 01.01.2014 do 31.12.2014 pri dohodnutej odmene 1,50 Eur na hodinu a dohodnutej práci: upratovanie a hygienické vyčistenie interiérových priestorov podľa zmluvy medzi zamestnávateľom a odberateľom prác a služieb.

Z potvrdenia o príjme vystaveného spoločnosťou L. S. L., L.C..I.. z 22.01.2014 vyplýva, že odporca za obdobie kalendárneho roka 2013 dosahoval priemerný mesačný čistý zárobok 71,21 Eur pri odpracovaných hodinách v priemere 29,33 hod./mesačne (z toho čistý príjem za október činil 51,96 Eur, za november činil 43,3 Eur a za december činil 34,64 Eur).

Z potvrdenia o príjme vystaveného firmou L. S. L., L.C..I.. zo 06.11.2014 vyplýva, že odporca za obdobie január až september 2014 dosiahol priemerný čistý príjem 20,33 Eur pri odpracovaných hodinách v priemere 9,38 hod./mesačne

Odporca na pojednávaní konanom dňa 07.11.2014 uviedol, že aby prežil, zabezpečil si na dohodu vykonávanie práce vo firme Z. V., L.C..I., o čom predložil ako doklad Dohodu o vykonaní práce z 03.09.2014 uzavretú medzi zamestnávateľom Z. V. a odporcom ako pracovníkom na obdobie od 03.09.2014 do 31.12.2014 v rozsahu 350 hodín ako pomocný stavebný robotník pri dojednanej odmene 3 eurá na hodinu brutto. Z potvrdenia o mzde/odmene za zárobkovú činnosť vystaveného spoločnosťou Z. V.K., L.C..I.. zo 14.10.2014 vyplýva, že odporca v mesiaci september 2014 pri počte odpracovaných hodín 16 získal čistú mzdu 37,33 Eur.

Odporca na pojednávaní konanom dňa 07.11.2014 ďalej poukázal na to, že od apríla roku 2014 mal nastúpiť vo firme E. L.C..I.. ako pomocný stavebný robotník, v ktorej súvislosti mal vycestovať do Prahy na nejakú stavbu avšak z dôvodu, že stavba sa nezačala realizovať, nakoniec nevycestoval a z tohto dôvodu nedosiahol žiaden príjem. Ako doklad predložil Dohodu o vykonaní práce z 03.07.2014 uzavretú medzi zamestnávateľom E. L.C..I.. a jeho osobou ako pracovníkom s dojednaným rozsahom dohodnutej práce 350 hodín ročne, s dojednanou prácou: pomocné stavebné práce od 03.07.2014 a Dohodu o vykonaní práce zo dňa 08.04.2014 s dojednaným rozsahom práce 350 hodín ročne od 08.04.2014 ako pomocný robotník s tým, že predmetná dohoda bola ukončená v zmysle listinného dokladu - Dohoda o skončení dohody o pracovnej činnosti k 31.05.2014. K tomu pripojil ako listinné doklady tiež potvrdenie o mzde/odmene za zárobkovú činnosť za mesiace máj a august 2014, ktorými spoločnosť E. L.C..I.. potvrdila čistú mzdu 0 Eur za oba mesiace.

Ďalej súd doplnením dokazovania zistil, že odporca pracuje asi 5 až 6 dní v mesiaci a na otázku, prečo sa nezamestná v riadnom pracovnom pomere uviedol, že nikde ho nechcú zobrať z dôvodu, že má už svoje roky a okrem toho má tiež zdravotné problémy s chrbticou a s vysokým krvným tlakom. K pomerom

na strane navrhovateľky uviedol, že dcéra žije vo veľmi dobrých podmienkach, má vysoký životný štýl, a že v auguste brigádovala, takže si zarobila. Bola tiež na dovolenke a pokiaľ navrhovateľka uviedla, že nemá peniaze na štúdium, na benzín a podobne, tak jemu potom nie je jasné, z čoho mohla ísť napríklad na dovolenku. Poukázal tiež na to, že v mesiaci september jej vyplatil čiastku 30 Eur titulom výživného.

Zástupkyňa navrhovateľky potvrdila, že v mesiaci september si odporca dobrovoľne splnil vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke sumou 30 Eur. K brigádovaniu navrhovateľky poukázala na to, že cez letné prázdniny brigádovala asi 1 týždeň v Rakúsku, na základe čoho si niečo zarobila a okrem toho dostala peniaze tiež od nej, na základe čoho si dovoľila kúpiť last minute dovolenku do Bulharska. Vo vzťahu k navrhovateľkinmu bývaniu poukázala na to, že predmetný dom nepatrí do BSM, ale je darom od rodičov. Poukázala tiež na to, že ešte v čase, kedy rodičia navrhovateľky neboli rozvedení, matka navrhovateľky ponúkla odporcovi prácu v autoservise, avšak odporca to odmietol. Poukázala tiež na to, že odporca sa s navrhovateľkou stretáva v minimálnej miere a okrem čiastky 30 Eur zo septembra tohto roku neprispieva navrhovateľke žiadnou čiastkou.

Odporca v rámci vykonávaného dokazovania predložil súdu ako doklady tiež príslušné rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice preukazujúce to, že je poberateľom preddavku na pomoc v hmotnej núdzi, ktorého výška sa priebežne mení v závislosti od toho, aký príjem zo závislej činnosti na základe dohody o pracovnej činnosti v danom období dosahoval; od 01.02.2014 preddavok na pomoc v hmotnej núdzi bol zvýšený na sumu 48,70 Eur mesačne, od 01.03.2014 bol preddavok na pomoc v hmotnej núdzi znížený na sumu 45,40 Eur, od 01.04.2014 bol preddavok na pomoc v hmotnej núdzi zvýšený na 48,70 Eur, od 01.06.2014 bol preddavok na pomoc v hmotnej núdzi znížený na sumu 45,40 Eur, od augusta bol preddavok na pomoc v hmotnej núdzi stanovený na sumu 29,20 Eur, od septembra zvýšený na sumu 44,60 Eur a od októbra na poníženú čiastku 29,20 Eur.

Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo 04.02.2014 vyplýva, že predmetným rozhodnutím odporcovi bol priznaný preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 35,70 Eur mesačne od 01.01.2014.

Odporca v súvislosti s tvrdením o tom, že si aktívne hľadá prácu ako dôkaz ďalej predložil listinné doklady: výpis z e-mailovej komunikácie od L. N. s predmetom „Jedna nová pracovná ponuka“ s výpisom z internetových stránok pracovných ponúk z 09.12.2013, e-mailovú komunikáciu od L. N. vo veci „E. N.k životopis“ s textom: „Ahoj Y., posielam Ti ten životopis môjho brata. Ak by sa niečo našlo, budem veľmi rád.“ z 22.08.2013.

Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 21.02.2014 zobrala žalobný návrh v časti uplatneného výživného do budúcnosti a dlžného výživného pred dátumom 10.10.2013 späť a v tejto časti žiadala konanie zastaviť.

Podľa ust. § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Podľa ust. § 96 ods. 1, ods. 3 O.s.p., navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Vzhľadom na dispozitívny úkon navrhovateľky pred začatím prvého pojednávania, súd konanie o zvýšenie výživného a o zmeškané výživné požadované za obdobie do 10.10. 2013 zastavil.

Predmetom konania tak zostalo posúdenie dôvodnosti návrhu na zvýšenie výživného za obdobie od 10.10.2013 do budúcnosti.

Z prevedeného dokazovania má súd preukázané, že vyživovacia povinnosť odporcu - otca navrhovateľky ku dnešnému dňu trvá, pričom predmetný návrh je odôvodnený za rozhodné obdobie, t.j. odo dňa 10.10.2013, ktorým dňom predmetný návrh došiel súdu, pretože navrhovateľka sa pripravuje na svoje budúce povolanie štúdiom na vysokej škole. Tiež je nepochybné, že v danom prípade ide o stanovenie výživného zo strany otca ako povinnej osoby pre navrhovateľku ako plnoleté dieťa s tým, že okrem sumy 30 Eur v mesiaci september 2014 odporca na výživu navrhovateľke neprispieva žiadnou čiastkou a že sa s ňou stretáva iba v minimálnej miere.

Súd má preukázané, že odporca už niekoľko rokov pracuje na dohodu o pracovnej činnosti, podľa jeho slov vo firme svojho brata, pri dojednanom rozsahu prác v tomto roku do 10 hodín týždenne, čo sa samozrejme prejavuje tiež v dosahovanom príjme, ktorý v jeho peňažnom vyjadrení za obdobie od októbra 2013 do septembra 2014 predstavoval priemernú sumu v čistom 26 Eur. Okrem toho odporca v závislosti od výšky svojho príjmu zo závislej činnosti je poberateľom preddavku dávky v hmotnej núdzi v priemere za obdobie od 01/2014-10/2014 vo výške 42,10 Eur.

Odporcovi nemožno uprieť snahu zvýšiť svoje príjmové pomery, o čom svedčia jeho aktivity - dohoda o vykonaní práce so spoločnosťou E. L..C..l.. (z ktorej nedosiahol žiaden príjem, medzitým bola ukončená) a dohoda o vykonaní práce so spoločnosťou Z. V. L..C..l.. s dosiahnutým príjmom v mesiaci september 2014 vo výške 37,33 Eur v čistom s tým, že ide o dojednanie práce na dobu od 03.9.2014 do 31.12.2014. Aj v týchto prípadoch má ísť o prácu na obmedzený rozsah hodín výkonu práce, čo súd vedie k úvahe, že takýto stav odporcovi vyhovuje, keď na jednej strane síce preukazuje, aké sú navonok jeho faktické príjmové a zárobkové pomery, na strane druhej preukazované pomery sú pre neho "dobrým" argumentačným zdôvodnením, prečo sa nepodieľa na výžive navrhovateľky.

Súd iba pripomína, že pre posúdenie povinnosti rodiča prispievať na výživu svojho dieťaťa sa okrem zásady, že rodič prispieva na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, uplatňuje tiež princíp potenciality, ktorý má prednosť pred princípom fakticity, a to aj v prípade, že povinný berie na seba neprímerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, je povinný usmerňovať svoju pracovnú a životnú aktivitu tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Uvedená povinnosť rodičom vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona o rodine. Odporca pritom v konaní nepoprel tvrdenie zástupkyne navrhovateľky, že ešte v čase, kedy už nevedli spoločnú domácnosť, odmietol ponúkanú prácu v pneuservise a svoje tvrdenie o tom, že sa nemôže zamestnať v riadnom pracovnom pomere z dôvodu zlého zdravotného stavu a z dôvodu, že o neho nemajú záujem v konaní nepreukázal.

Zhodnotením vykonaného dokazovania súd preto určil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky, nie však iba v jej minimálnom vyjadrení (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine), tak ako to navrhoval odporca, ale považoval nárok navrhovateľky za odôvodnený čiastočne, a to vo výške 60 Eur, ktorá čiastka pokrýva síce len nevyhnutnú časť odôvodnených potrieb navrhovateľky, ktorá čiastka ale súčasne zodpovedá zistenému skutkovému stavu a úvahám, ktorými sa súd riadil pri posúdení tohto

návrhu a ktoré boli odprezentované súdom vyššie. V prevyšujúcej časti s prihladením na čiastočné zastavenie konania súd preto žalobu zamietol.

Keďže ide o stanovenie výživného aj za dobu minulú, súčasne bolo potrebné výrokom určiť odporcovi tiež dlžné výživné, ktoré vzniklo za obdobie od 10.10.2013 do 30.11.2014, t.j. vo výške 792 Eur (už s prihladením na plnenie vo výške 30 Eur v mesiaci september tohto roku) s tým, že súd odporcovi k úhrade dlžného výživného stanovil lehotu 90 dní, a to podľa § 160 ods. 1 O.s.p., ktorú súd považuje za dostatočnú na zabezpečenie finančnej hotovosti otcom a zároveň na strpenie plnenia na strane navrhovateľky ako oprávnenej osoby.

Vzhľadom na absenciu návrhov na náhradu trov konania zo strany účastníkov konania, a pretože súčasne predmetné konanie je vecne oslobodené, súd o náhrade trov konania rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).